

گزارش

آینده ظریف ایران

<div>محمودملکی</div>
<div>دیپلمات</div>

جواد ظریف تا سال ۱۴۰۰ و پایان دولت دوازدهم دیپلمات است؛ ادبیات ظریف و رفتار او در سایقی دیپلماتیک کاملا قابل فهم است و رفتار و گفتار او پیش‌بینی‌پذیر است؛ با همه ویژگی‌هایش؛ با تسلط بی‌نظیرش بر اندیشه و رفتار در حوزه روابط بین‌الملل و دیپلماسی؛ با شور و حرارتش زمانی که از منافع ملی ایرانیان سخن می‌گوید و با هوش فوق‌العاده‌اش، تجرّـم‌نازل‌زنی‌اش و دوراندیشی محتاطانه‌ای که خاص خود او است.

پیش از آغاز، باید به‌منحصربه‌فردترین ویژگی محمدجواد ظریف اشاره کرد که برخی از روی آگاهی و برخی از روی ناآگاهی، آن را از روایت‌های خود در این سال‌ها حذف کرده‌اند. جواد ظریف از معدود سیاست‌مداران ایرانی است که انقلاب اسلامی را دقیق و متوازن درک کرده است؛ ظریف نه بُعد تمدن‌ساز، استقلال‌خواه و اقتدارسازان انقلاب اسلامی را مانند برخی از اصلاح‌طلبان به حاشیه می‌راند و نه به آزادی انتخاب مردم در رفتار سیاسی و زندگی شخصی و عمومی مانند اصولگرایان بی‌اعتناست و این هر دو را ذات انقلاب اسلامی می‌داند. اما شاید مهم‌تر از این توازن، آن اعتقادی است که ظریف به قدرت معنایی انقلاب اسلامی و مردم دارد. ظریف معتقد است انقلاب ایران یک انقلابی معنایی است که باور و متعاقبا اراده ملت ایران را درگروکون کرده است. این تغییر نظام معنایی، باور جدیدی به مردم ایران بخشیده است که در بیش از ۴۰ سال گذشته این قدرت معنایی از یک سو قدرت ملی ایران را بیشینه کرده و از سوی دیگر همین نظام معنایی، چارچوب استعماری نظام بین‌الملل را به چالش کشیده است. از همین رو است که او صراحتا می‌گوید نگرانی غرب از قدرت ایران، نگرانی از این نظام معنایی است که قدرت لایزالی دارد و در هر دوره‌ای به شیوه‌ای امکان بازتولید (در قالب‌های قدرت سخت و نرم) دارد.

درعین‌حال ظریف هم به‌عنوان اندیشمند و پژوهشگر روابط بین‌الملل و هم به‌عنوان دیپلماتی در تراز بی‌المللی، در روش هم دیدگاه خاص و منحصربه‌فرد خود را دارد و به همین خاطر است که افرادی که حتی با او با اعتقاد با دال اصلی انقلاب اسلامی اشتراک نظر دارند، در روش مزیت‌های او را ندارند.

محمدجواد ظریف با چنین بینشی از مردم، ایران و انقلاب اسلامی، بیشتر از ۳۰ سال در لباس دیپلمات و به‌ویژه در پیونده‌های مهم سیاست خارجی کشور در چهار دهه گذشته، به‌عنوان سسکان‌دار پیش می‌رود؛ چهار دهه‌ای که به نظر می‌رسد در داخل کشور، مردم و حاکمیت کم یا زیاد، سخن همدیگر را می‌شنوند و فهم می‌کنند. این فهم و درک متقابل، در برهه‌های زمانی مختلف به صورت نسبی برقرار است و این فهم است که فعل و انفعالات و دست‌به‌دست‌شدن قدرت را در ایران، در چند دهه گذشته معنادار کرده است. اما پس از سال ۱۴۰۰ و ترویج ایده خلص‌سازی در قدرت، تا حدی این درک متقابل دچار انقطاع می‌شود؛ تا جایی که یکی از کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری به‌صراحت دراین‌باره می‌گوید: «جریان انقلابی باید در یک برهه زمانی کار را در دست بگیرد و پس از سروسامان دادن به اوضاع، دوباره به مردم‌گراسی و رای مردم برگرداند». با چنین نگرشی و با در پیش گرفتن سیاست‌های خلص‌سازانه در عرصه قدرت، ناآرامی‌های کشور در سال ۱۴۰۱ شروع می‌شود. گروهی که رویکرد خلص‌سازانه را در پیش گرفته است، با نسلی و نوجوانانی رودررو می‌شود که نه او آنان را می‌شناسد و نه آنان او را. فهم و درک متقابل به‌پایین‌ترین حد ممکن می‌رسد. شعارهای معترضان در خیابان و مواضع مسئولان وقت در واکنش به این شعارها، از این حکایت دارد که مسئله اصلی طرفین، این است که هر طرف همدیگر را متوجه نمی‌شوند؛ هرکدام در دنیای خود زندگی می‌کنند و مطلقا دغدغه‌ها و نگرانی‌های همدیگر را فهم نمی‌کنند.

در چنین شرایطی است که جواد ظریف، سکوت یک‌ساله‌اش را می‌شکند و از همین‌جاست که آرام‌آرام نقش جدیدی برای ظریف شکل می‌گیرد. او در ۱۲ مهر ۱۴۰۱ در دانشگاه تهران در واکنش به ناآرامی‌های ایران می‌گوید: «ما مردمی داریم که در برابر حرف نادرست مقاومت می‌کنند. اشتباه بزرگی است اگر فکر می‌کنیم می‌توانیم مردم را نادیده بگیریم. تصور اینکه بتوانیم مردم را با خشونت حفظ کرد، تصویری است که خدا به بی‌عقبر می‌فرماید تو هم نمی‌توانی.» از این تاریخ

است که او به تدریج لباس دیپلماتیک را از تن بیرون می‌کند و می‌کوشد در نقش کارگزاری که چند دهه در پیشانی نظام فعالیت کرده، نقش جدیدی را بر عهده

بگیرد و پلی بین مردم و حاکمیت بسازد و به ظرفیت از مردم با حاکمیت سخن می‌گوید. در چنین برهه‌ای است که ظریف به سمت نظریه‌کنشگری مرزی کشیده می‌شود؛ او هم سازمان حکومت را می‌شناسد و می‌شناسد و هم حرف مردم را می‌فهمد، می‌کوشد بر اساس منطق واقع‌گرایی اعلامانه، به سمت خلق امکان‌های جدیدی ورای محدودیت‌های ساختار سیاسی حرکت کند. او خود را بین مردم و ساختار سیاسی قرار می‌دهد و ضمن پذیرش واقعیات نظام سیاسی، اعلامانه تلاش می‌کند تا این دو حرف همدیگر را بفهمند. در این مقطع، ظریف به‌عنوان کنشگری مرزی به دنبال این نیست که میدانی آماده شود تا اقدام به کنشگری کند، بلکه به سمت فضاسازی و خلق امکان حرکت می‌کند. تیب ایدئال کنشگر مرزی به معنای وبری، تیب ایدئالی است که اساسا منطق رتال و رئالیسم اعلامانه دارد. «کارن باراد» در نظریه خود دراین‌باره می‌گوید دنیا واقعی است، ولی عامل انسانی هم بخشی از این دنیای واقعی است. شما می‌گویید آیا شرایط فراهم است؟ در بحث‌کنشگران مرزی، اساسا فرض بر خلق امکان است، حتی اگر این امکان در لابه‌لای محدودیت‌های ساختاری باشد. صاحب نظریه کنشگری مرزی در ایران، جامعه‌شناس معروف ایرانی، مقصود فراستخوانه است. کتاب‌کنشگری مرزی او در همان سال ۱۴۰۱ منتشر می‌شود. او در این کتاب راه جدیدی را می‌کشاید. او برخلاف افرادی که تقدیر جامعه ایرانی را عقب‌ماندگی می‌دانند یا افرادی مانند کاتوزیان که جامعه ایرانی را جامعه‌ای کلنگی می‌نامد یا دیگرانی که جامعه ایران را به دور از عقلانیت معرفی می‌کنند، نظریه جدیدی را مطرح می‌کند که برخلاف همه نظریات پیشین که از فقدان صحت می‌کنند، به امکان می‌اندیشد. او معتقد است با واقعیت‌گرایی اعلامانه می‌توان با خلایقیت و ابتکار، ساختار را تحت تأثیر قرار داد. در واقع‌گرایی اعلامانه، ضمن پذیرش واقعیت و اینکه عامل انسانی هم بخشی از این واقعیت است، به عامل انسانی امکان تأثیرگذاری عمکردی بر ساختار داده می‌شود. عملکرد فردوسی بر اساس همین واقع‌گرایی اعلامانه قابل تحلیل است؛ در جایی که ساختار غلبه دارد، اما غلبه آن مطلق نیست، فردوسی با ابتکار با حضور در درون سازمان و دیوان حکومت‌های بیگانه حاکم بر ایران که به دنبال نابودی فرهنگی ایران بودند، زبان فارسی را حفظ می‌کند. فردوسی به‌عنوان کنشگری مرزی بین حفظ فرهنگ ایرانی و تعامل با حکومت‌های بیگانه مسلط، امکانی برای حفظ فرهنگ ایرانی را با سرایش شاهنامه در پیش می‌گیرد و این‌گونه وظیفه تاریخی خود را در تسلط فقدان‌ها انجام می‌دهد. به نظر می‌رسد ورود ظریف به انتخابات ریاست‌جمهوری در قامت مشاور و مرد شماره یک کمپین تبلیغاتی مسعود پزشکیان در ادامه همین رویکرد منطق واقع‌گرایی اعلامانه برای خلق امکان حتی در لابه‌لای محدودیت‌های ساختاری است.

حضور او در بین امضاکنندگان بیانیه معروف به بیانیه روزنه‌نگشایان،

در اسفند سال ۱۴۰۲ نقطه جدی‌تر ورود ظریف به عرصه کنشگری مرزی است و حضور تمام‌قد او در کنار مسعود پزشکیان در مبارزات انتخابات ریاست‌جمهوری، شکل کامل‌تری از کنشگری مرزی ظریف است.

در گفت‌وگو با ماشاء الله شمس الواعظین، آینده تحولات فلسطین و لبنان پس از پیروزی مسعود پزشکیان واکاوی شد

دیپلماسی پزشکیان و بازتولید هاشمی

دیپلماسی دولت چهاردهم بازگشتی به سیاست مرحوم هاشمی‌رفسنجانی خواهد بود؛ باز تولید یک دولت توسعه‌گرا و تنش‌زدا

عبدالرحمن فتح‌الهی: در شرایطی که

بیشتر توجهات رسانه‌ای و سیاسی در چند هفته گذشته پس از درگذشت سیدابراهیم رئیسی، متوجه برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری بود، تحولات منطقه خاورمیانه ناظر به جنگ حماس و اسرائیل و همچنین سایه سنگین جنگ گسترده و فراگیر بین حزب‌الله و اسرائیل، آثار و تبعاتی را در حوزه‌های اقتصادی و معیشتی داشت که نشان می‌دهد تهدیدها، حساسیت‌ها و وضعیت نه‌چندان مطلوب منطقه غرب آسیا، متفاوت از شادابی و فضای مثبت داخلی ایران پس از به قدرت رسیدن مسعود پزشکیان است. از این‌رو باید پرسید در چنین فضایی، اساسا سیاست خارجی دولت چهاردهم در قبال پیونده فلسطین و لبنان چه خواهد بود و به چه طریقی پی گرفته می‌شود؟ پاسخ این پرسش، محور کب‌وگفت با ماشاء‌الله شمس‌الواعظین، تحلیلگر ارشد مسائل فلسطین و لبنان است که در ادامه از نظر می‌گذرانید.

ک اکنون که انتخابات ریاست‌جمهوری دوره چهاردهم به پایان رسیده و مسعود پزشکیان به‌عنوان نهمین رئیس‌جمهوری به‌پاستور راه پیدا کرده است، تحولات غرب آسیا و مشخصا جنگ اسرائیل و غزه و مهم‌تر از آن احتمال جنگ گسترده و فراگیر بین حزب‌الله لبنان و اسرائیل را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا با پیروزی پزشکیان از خطر این جنگ کاسته شده است؛ چون فراموش نمی‌کنیم در زمان رقابت‌های انتخاباتی، پزشکیان صراحتا گفته بود که هرچه شمس‌الواعظین بگوید نظر و سیاست او است؟

بله آقای دکتر پزشکیان لطف داشتند و گفته بودند که هرچه من بگویم سیاست ایشان است، اما واقعا من هم می‌خواستم بدانم که نگاه وی نسبت به خاورمیانه و مشخصا تحولات فلسطین و لبنان چیست، به هر حال آن زمان موضوع رقابت‌های انتخاباتی در میان بود و طبیعی هم بود که مواضع من و آقای پزشکیان کمابیش در رقابت‌های انتخاباتی شبیه هم باشد.

ک این پاسخ سؤال من نبود. مشخصا اکنون با پیروزی مسعود پزشکیان می‌توان امیدی به پایان جنگ اسرائیل و حماس و از سوی دیگر عدم وقوع جنگ گسترده و فراگیر بین حزب‌الله لبنان و اسرائیلی‌ها داشت؟ به هر حال این را هم در مقابل باید در نظر گرفت که به گفته خود مقامات اسرائیلی، گزینه ایدئال آنها همیشه نیروهای رادیکال هستند…

این سؤال شما برای من مفهوم نیست؛ یعنی چه که گزینه ایدئال اسرائیلی‌ها…

ک یعنی اینکه اسرائیل همواره از به‌قدرت‌رسیدن گزینه‌های رادیکال در ایران استقبال می‌کند؛ چراکه به‌راحتی می‌تواند با موج‌سواری روی مواضع و تصمیمات آنها، سیاست ایران‌هراسی در منطقه و جهان را پیش ببرد و در شرایط کنونی که اسرائیل به‌طور هم‌زمان با حماس و حزب‌الله درگیر است، پیروزی رادیکال‌ها بعید نبود به‌راحتی پای ایران را به این منازعات بکشاند و در نهایت تل‌آویو، جنگ مستقیم بین واشنگتن و تهران را ذیل حمله به حزب‌الله به مرحله عملیاتی نزدیک کند.

آنچه گفتید یک برداشت است و من این برداشت شما را درست می‌دانم. برآورد همین است که تدرروهای اسرائیل اساسا با تقویت رادیکالیسم در ایران به‌شدت موافق‌اند؛ کمابینکه در دوره محمود احمدی‌نژاد، آن جریان تندروی داخلی ایران خدمت بزرگی به ترویج هوولوکاست برای اسرائیلی‌ها کرد و اساسا به باورم سیاست ایران‌هراسی اسرائیل در منطقه و جهان از دوره احمدی‌نژاد کلی خورد. یعنی در دوره احمدی‌نژاد با آن سیاست‌های رادیکال‌گرا به جایی رسید که اسرائیل احساس کرد به جای صرف هزینه‌های گزاف در جهت مبارزه با جمهوری اسلامی ایران باید مواضع و اقدامات دولت احمدی‌نژاد با یک پرویوگاندا و بزرگ‌نمایی در منطقه و جهان انتشار پیدا کند و همین موضوع کافی است که سیاست‌های ضدایرانی اسرائیل به نتیجه مدنظر آنها برسد؛ همچنانی که مقامات اسرائیل همان زمان صراحتا اعتراف کرده بودند نباید میلیارد‌ها دلار هزینه می‌کردند تا حرف‌های احمدی‌نژاد از تهران زده شود، اما اکنون مجانی و رایگان، رئیس‌جمهور ایران با آن مواضع نسنجیده خود به‌راحتی سیاست‌های جهانی اسرائیل را نهادینه و پررنگ کرد و از آن سو به‌راحتی هرچه‌تمام‌تر سیاست ضدایرانی توسط اسرائیل در منطقه و جهان کلید خورد و آن سیاست تا امروز استمرار پیدا کرد؛ اما این مسئله یک بُعد دیگر هم دارد و می‌توان از منطری متفاوت آن را تحلیل کرد.

ک چه منظری؟

اینکه اسرائیل در قبال محور مقاومت با مرکزیت ایران در حال تجربه یک شکست بی‌سابقه در غزه و در مقابل حماس است.

ک شکست اسرائیل؟ جناب شمس‌الواعظین با وضعیت امروز غزه آیا واقعا حماس پیروز است؟

بله اکنون که مذاکرات بین حماس و اسرائیل در غزه برای پایان‌دادن به جنگ به شکل جدی‌تر پی گرفته شده، زمزمه شکست اسرائیل مطرح شده است. کمابینکه بتسلیل اسموتریج، وزیر دارایی اسرائیل معترف است آنچه در قاهره و ذیل مذاکرات آتش‌بس می‌گذرد، در نهایت یک پیروزی برای حماس و یک شکست بزرگ برای اسرائیل خواهد بود؛ چون ما نتوانستیم حماس را از بین ببریم. هم‌زمان با آن، اسرائیلی‌ها در جنگ با حزب‌الله لبنان دچار سردرگمی هستند و هیچ‌کدام از تهدیدهای اسرائیل تاکنون حزب‌الله را وادار به عقب‌نشینی به پشت رودخانه لیبانی نکرده است.

ک درخصوص پیروزی اسرائیل یا حماس و تحولات بین حزب‌الله با اسرائیل با شما حرف و حدیث‌ها بسیاری دارم، اما اجازه دهید مسیر مصاحبه از محور اصلی خود دور نشود. از همین تحلیل آخر شما وام می‌گیرم و سوالی را طور دیگری می‌پرسم. اگر بپذیریم که گفته حضرت‌عالی نزدیک به واقعیت است، اساسا سیاست‌های ضدایرانی اسرائیل پس از پیروزی مسعود پزشکیان چه سرنوشتی پیدا خواهد کرد؟

در پاسخ به این سؤال مهم شما باید دید اسرائیل نسبت به قدرت‌گیری مجدد اصلاح‌طلبان روی‌کارآمدن یک رئیس‌جمهور مانند دکتر پزشکیان از این جریان (اصلاح‌طلب) چه واکنشی دارد که این موضوع در گرو آن است که رفتار، تصمیمات و ادبیات ایران در منطقه خاورمیانه، مشخصا با تمرکز بر فلسطین و لبنان به کجا خواهد رسید. از طرف دیگر باید این را هم در نظر گرفت که اسرائیلی‌ها منتظر ورود جمهوری اسلامی ایران به فصل جدیدی از مذاکرات با اروپا و ایالات متحده آمریکا برای توافق و برجام هستند. آنچه مسجل است طبق وعده‌ها، شعارها و عهدی که آقای دکتر پزشکیان با مردم بسته است، وی یک سیاست خارجی تنش‌زدایانه در منطقه و جهان را با همه بازیگران خواهد داشت و این سیاست تنش‌زدایانه آقای دکتر پزشکیان در صورت تحقق کامل می‌تواند هراس‌افکنی شدید اسرائیلی‌ها نسبت به حماس و حزب‌الله لبنان را به شکست بکشاند و اگر هراس‌افکنی اسرائیل در غزه و شمال فلسطین اشغالی نسبت به حماس و حزب‌الله کاسته شود، به باورم، تل‌آویو راهی جز تغییر سیاست خود در قبال تهران ندارد.

ک به چه دلیل چنین تحلیلی دارید؟

چون اسرائیل نهایتا به این جمع‌بندی خواهد رسید که با یوپایی‌های سیاسی در داخل ایران، ذیل پیروزی دکتر پزشکیان به‌عنوان یک گزینه اصلاح‌طلب، راهی جز تغییر سیاست خاورمیانه پیش‌روی آنها نیست…

ک و این تغییر چه معنایی دارد؟ یعنی تل‌آویو به سمت انعطاف بیشتر یا تقویت رادیکالیسم پیش خواهد رفت؟

من قائل به انعطاف بیشتر اسرائیل هستم.

ک چرا ماشاء‌الله شمس‌الواعظین چنین باوری پیدا کرده است؟

چون اگر اسرائیل بعد از پیروزی دکتر پزشکیان کمکان به سیاست ضدایرانی خود ادامه بدهد، در صورت پیکیری دیپلماسی تنش‌زدایانه دولت جدید اصلاح‌طلب و آغاز گفت‌وگوهای میان تهران و واشنگتن و کشور‌های اروپایی و حصول توافق جدید و لغو تحریم‌های ایران،

در گفت‌وگو با ماشاء الله شمس الواعظین، آینده تحولات فلسطین و لبنان پس از پیروزی مسعود پزشکیان واکاوی شد

دیپلماسی پزشکیان و بازتولید سیاست هاشمی

دیپلماسی دولت چهاردهم بازگشتی به سیاست مرحوم هاشمی‌رفسنجانی خواهد بود؛ باز تولید یک دولت توسعه‌گرا و تنش‌زدا

بنیامین نتانیاو برنمی‌آید.

ک یعنی شما تفاوتی بین سیاست و نگاه بنی گانتس و بنیامین نتانیاو در قبال تهران قائل نیستید؟

چرا یک تفاوت‌های تاکتیکی وجود دارد و اتفاقا به باور من اسرائیل در کوتاه‌مدت مجبور به برگزاری انتخابات زودهنگام، انحلال کنست و پایان دولت نتانیاو خواهد بود؛ به‌خصوص آنکه اگر مذاکرات جاری در مصر برای آتش‌بس در غزه به نتیجه برسد، نتانیاو به یک شکست در ائتلاف با راست‌گرایان افراطی خواهد رسید. در نتیجه من برداشتم این است که باید منتظر تحولات پیش‌رو در اسرائیل بود که به یک منازعه جدید داخلی و کنار رفتن صهیونیست‌های دینی به رهبری اسموتریج و بن گویر خواهد انجامید. اینجا مجبورم قدری از محور مصاحبه با شما دور شوم و به مسائل دیگر بپردازم تا موضوع روشن‌تر شود. در همین رابطه شما دیدید که جو بایدن چه موضعی در قبال انتخابات پارلمانی فرانسه گرفت و عنوان کرد «درست در زمانی که تصور می‌شد جریان راست رادیکال در فرانسه به قدرت برسد، چپ‌ها ورق انتخابات را برگردانند». این اشاره رئیس‌جمهور دموکرات آمریکا فقط به فرانسه نیست، بلکه از یک سو او اشاره به شناسن پیروزی‌اش در مقابل دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده دارد و در سوی دیگر می‌تواند به سرنوشت جریان‌های راست‌گرای افراطی دینی در اسرائیل هم اشاره داشته باشد. من خاطرم هست که با شما بحث مفصلی در این رابطه داشتم و حق هم با شما بود و درست می‌گفتید که افراطی‌ترین دولت تاریخ اسرائیل، دولت نتانیاو بوده است. بنابراین اکنون سرنوشت بنیامین نتانیاو بین ائتلاف با یائیر لاپید، رهبر اپوزیسیون اسرائیل از جریان سکولار و چپ‌گرا یا ائتلاف با راست‌گرایان افراطی و دینی در نوسان است.

ک اگر بی‌بی در یک چرخش ۸۰درجه‌ای به سمت ائتلاف با لاپید برود، چه معنایی برای ایران و منطقه دارد؟

در زودهنگام یعنی به نتیجه رسیدن مذاکرات آتش‌بس و تبادل اسرا و پایان جنگ غزه.

ک تداوم ائتلاف بی‌بی با راست‌های افراطی و دینی چه معنایی دارد؟

معنایش پایان عمر کنست و برگزاری انتخابات زودهنگام است.

ک و به‌بوراتن بی‌بی کدام‌یک را انتخاب می‌کند؟

هنوز واقعا زود است به یک ارزیابی و جمع‌بندی قاطع برسیم که نتانیاو کدام‌یک از این دو مسیر را انتخاب خواهد کرد. البته باید در نظر گرفت که خاستگاه سیاسی نتانیاو همان جریان راست است، اما اکنون نتانیاو به دنبال یک وقت‌کشی است که تا دو هفته دیگر در کنگره آمریکا سخنرانی کند و نکته مهم‌تر آنجاست که به نظر من نتانیاو دارد روی به‌قدرت‌رسیدن مجدد دونالد ترامپ شرط‌بندی می‌کند و با چنین نگاهی اختلاف‌نظر بین تل‌آویو و کاخ سفید طی هفته‌های آینده به‌شدت پررنگ خواهد شد.

ک باز هم از موضوع اصلی دور شدیم که البته به قول حضرت‌عالی پرداختن به مسائل دیگر اجتناب‌ناپذیر بود. اما سراغ محور گفت‌وگو برویم. در زمانی که بیشتر توجه و تمرکز داخلی در ایران متوجه برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری دوره چهاردهم بود، سایه وقوع جنگ گسترده و فراگیر بین حزب‌الله لبنان و اسرائیل سنگینی می‌کرد و به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تداوم رشد نرخ ارز، سکه و طلا عمل کرده بود. اکنون از نگاه شما با پیروزی پزشکیان و به‌قدرت‌رسیدن مجدد اصلاح‌طلبان، اسرائیل جنگ گسترده با حزب‌الله را کلید خواهد زد؟

من قبل‌تر با شما در این زمینه گفت‌وگوی جدی کرده بودم. خاطرم هست آن زمان بسیاری از رسانه‌ها معتقد بودند در ساعت‌ها و روزهای آینده این جنگ قطعی خواهد بود. اما بگذارید در این گفت‌وگو با شما مجددا بر این نکته تاکید کنم که من شناسن وقوع جنگ گسترده و فراگیر را کمتر از قبل می‌دانم و چه‌بسا باور دارم اکنون امکان درگیری بین حزب‌الله لبنان و اسرائیل کمتر از هر زمان دیگری است.

ک البته من برخلاف شما معتقدم که کمکان سایه جنگ حزب‌الله و اسرائیل وجود دارد که…

ببینید، من به طور کامل منکر وقوع این جنگ نیستم و شناسن آن را صفر نمی‌دانم. اما تاکید می‌کنم احتمال وقوع آن کمتر از هر زمان دیگری است. این به معنای آن نیست که این جنگ اصلا اتفاق نمی‌افتد. به هر حال تحولات در خاورمیانه به‌شدت سیال است و امکان بروز هر اتفاقی وجود دارد. با این تفاسیر شاید گفته شما در نهایت به وقوع بپیوندد و شاهد جنگ گسترده بین حزب‌الله و اسرائیل هم باشیم. فعلا من چنین تصویری ندارم و شناسن وقوع آن را کم می‌دانم.

ک حتی اگر چنین باشد که شما می‌گویید، با پیروزی پزشکیان سیاست خارجی دولت چهاردهم چگونه خواهد بود؟ در منظومه راهبردی جمهوری اسلامی ایران، ظرفیت مسعود پزشکیان چقدر است؟

سؤال بسیار مهمی را پرسیدید و اجازه دهید در پاسخ به این پرسش یک ارزیابی کلی از سیاست خارجی آقای دکتر پزشکیان داشته باشیم. به باور من دیپلماسی دولت چهاردهم با پیروزی آقای دکتر پزشکیان بازگشتی به سیاست مرحوم هاشمی‌رفسنجانی خواهد بود، یعنی بازتولید یک دولت توسعه‌گرا و تنش‌زدا که…

ک جناب شمس‌الواعظین اقتضات دهه ۷۰ دوره هاشمی‌رفسنجانی با سال ۱۴۰۳ زمین تا آسمان متفاوت است…

بله، متفاوت است.

ک پس این رجعت و بازتولید چه معنایی می‌دهد؟

من پاسخ به این سؤال شما را از یک نگاه کل‌تر می‌دهم. چون معتقدم سیاست خارجی ایران به طور کلی باید در چارچوب گزینه‌های تاکتیکی، ذیل گفته شما منظومه راهبردی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران تعریف و مشخصا در قبال فلسطین و لبنان تعریف شود، یعنی دولت‌ها نباید فراتر از آن را تفسیر کنند.

ک با این جمله شما به‌شدت موافقم، اما همین جمله به معنی آن نیست که حضرت‌عالی قائل به نبود اختیارات دولت و دستگاه سیاست خارجی در قبال تحولات فلسطین و لبنان هستید؟

خیر، منظور من این است که اختیارات هر دولتی باید ذیل منظومه راهبردی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در قبال فلسطین و لبنان تعریف شود، نه بیشتر. این به معنای نبود اختیارات لازم نیست. در نتیجه اگر من می‌گویم الگوی آقای هاشمی‌رفسنجانی در دولت آقای پزشکیان تکرار می‌شود، گویی من به شما می‌گویم که این الگو مورد پذیرش خود جمهوری اسلامی ایران است.

ک این گفته شما چه معنایی در بطن خود دارد؟ عبور از خط قرمزها در آن مستتر است؟

خیر، اگر من می‌گویم الگوی آقای هاشمی‌رفسنجانی در دولت آقای پزشکیان تکرار می‌شود، گویی من به شما می‌گویم که این الگو مورد پذیرش خود جمهوری اسلامی ایران خواهد بود؛ به این معناست که اولا هرچه مورد پذیرش و اجماع فلسطینی‌ها باشد، در نهایت مورد تأیید رسمی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود و به چیزی بیشتر از آن نخواهند پرداخت و دوم آنکه اگر دولت و کشور مستقل فلسطینی، حتی در مرزهای ۱۹۶۷ تشکیل شود، ایران دیگر مخالفتی با آن نخواهد کرد و پیگیر سیاست از نهر تا بحر نخواهد بود.

خبر

پزشکیان در جلسه شورای نگهبان حضور یافت

طحان‌نظیف خبر داد رئیس‌جمهور منتخب در جلسه دیروز شورای نگهبان حضور یافت و بر ضرورت همکاری و همدلی بین دو نهاد ریاست‌جمهوری و شورای نگهبان برای پیشرفت ایران اسلامی تاکید شد. هادی طحان‌نظیف، عضو حقوق‌دان و سخنگوی شورای نگهبان، خبر داد دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور منتخب، صبح دیروز در جلسه شورای نگهبان حضور یافت. طحان‌نظیف درآیند جلسه بیان کرد: در این جلسه دبیر و اعضای شورای نگهبان به رئیس‌جمهور منتخب تبریک گفتند و برای ایشان در انجام این مسئولیت خطیر آرزوی موفقیت کردند و اعضای شورا و رئیس‌جمهور منتخب درباره مسائل مختلف کشور گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. او با بیان این نکته که پیام این جلسه همدلی و همکاری بود، گفت: در این جلسه بر این نکته تاکید شد که اکنون آقای دکتر پزشکیان رئیس‌جمهور همه مردم ایران هستند و همه دستگاه‌ها و نهادها باید برای اداره کشور همکاری لازم را با ایشان داشته باشند. سخنگوی شورای نگهبان ابزار امیدواری کرد که با همکاری و همیاری همه مسئولان به‌ویژه رئیس‌جمهور منتخب، کام‌آبی مهمی برای پیشبرد مسائل کشور و پیشرفت ایران اسلامی برداشته شود.

جبهه اصلاحات ایران خطاب به پزشکیان: رفع ناامیدی از ۵۰درصد خاموش جامعه‌رادر اولویت‌های نخست قرار دهید

جبهه اصلاحات ایران در پی پیروزی دکتر مسعود پزشکیان در انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری بیانیه صادر کرد. جبهه اصلاحات ایران تاکید کرد، رئیس‌جمهور منتخب، ضمن پایبندی به سمت‌وسوی درخواست‌شده از سوی اکثریت رأی‌دهندگان و تعهد به وعده‌های انتخاباتی، عنایت جدی به صدای ۵۰درصد خاموش جامعه و رفع ناامیدی‌ها و دلسردی‌های ایشان را در اولویت‌های نخست خویش قرار دهد. البته این مهم میسر نخواهد بود مگر با گزینش و چینش کابینه، معاونان، استناداران، فرمانداران و مدیران ارشد و میانی کاردان، ضدفساد، بانکیزه، جوان، برنشاط و باورمندی که منعکس‌کننده درخواست‌های همه ایرانیان اعم از زنان که به‌عنوان نیمی از سرمایه انسانی کشور از انواع تبعیض‌ها رنج می‌برند، تا اقوام و اقلیت‌های مذهبی و شهروندانی که حقوق‌شان نقض می‌شود، باشد.

آشنا: تمام مصوبات و اقدامات دولت پس از ۳ اردیبهشت باید بازبینی شود

حسام‌الدین آشنا به مصوبات و اقدامات دولت بعد از شهادت شهید رئیسی واکنش نشان داد. حسام‌الدین آشنا در صفحه شخصی خود در ایکس نوشت: تمام مصوبات و اقدامات هیئت و اجزای دولت پس از ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ باید با دقت تمام بازبینی شود.

مراسم تحلیف رئیس دولت چهاردهم ۹ مرداد برگزار می‌شود

به گفته یک عضو هیئت‌رئیس‌ه مجلس دوازدهم مراسم تحلیف رئیس‌جمهور منتخب ۹ مرداد برگزار می‌شود. حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره آخرین اخبار در زمینه برگزاری مراسم تحلف رئیس دولت چهاردهم گفت: این مراسم نهم مردادما برگزار خواهد شد.

آقای جلیلی! ریز هزینه‌های تبلیغاتی و منابع تأمین‌کننده آن را اعلام کنید

جلال رشیدی‌کوجی، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: کمپین تبلیغاتی آقای جلیلی در شروع انتخابات شماره‌حسابی برای جمع‌آوری کمک‌های مردمی اعلام فرمودند. از آنجایی که مبلغ جمع‌آوری‌شده اعلامی با آنچه مردم در زمان تبلیغات دیدند، تفاوت معناداری داشت، بهتر است برای تئویر افکار عمومی، ریز هزینه‌های تبلیغاتی و منابع تأمین‌کننده آن اعلام شود.

^[1] آشنایان به مصوبات و اقدامات دولت بعد از شهادت شهید رئیسی واکنش نشان داد

^[2] آشنایان به مصوبات و اقدامات دولت بعد از شهادت شهید رئیسی واکنش نشان داد